

6.8x31.88	1	עמוד 2	הדרך	18/04/2018	63203623-5
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790					

על סדר היום

פשיטת רגל

18 ימים לפני פתיחת הקונגרס הציוני הראשון בבאזל ב-1897, פרסם ה'ניו יורק טיימס' את דבר ההתכנסות כשהוא שוזר פרשנות מעניינת משלו: "הרצל הוא אדם אדיב ואדיש בדרך כלל", מספר העיתון, "אבל כאשר הוא דן בתוכניתו לקומם מחדש את העם היהודי בארץ ישראל, אז הריהו אש להבה וחיוניות". לדברי הכתב, "מבקש הרצל לרכוש מידי התורכים את ארץ ישראל כדי להקים בה מונרכיה בנוסח אנגליה".

"אש הלהבה" שאפף את הרצל עלה וירד במהלך השנים כשמטרות הציונות הלכו והשתנו, בעקבות מצבי הרוח ומזג העיתים. כך אנו מוצאים שלל מטרות להקמת הציונות ובין היתר היעדים הבאים:

בית מולדת לעם היהודי בארץ ישראל; בניית חברת מופת, המבוססת על צדק חברתי ושוויון; עידוד העלייה לארץ וקיבוץ גלויות; החייאת השפה העברית; סולידריות יהודית ומאבק באנטישמיות; בניית כוח מגן יהודי על מנת להגן על היהודים מפני רודפיהם; סיפוק תמיכה למדינת ישראל; שילוב העם היהודי במדינת ישראל. עם הקמת מדינת ישראל השתנתה המטרה, ובמקום הקמת המדינה הפך החזון לחיזוק וביסוס המדינה בקרב האומות.

לכאורה מטרות נעלות, אבל כשמתבוננים כיום בפרספקטיבה רחוקה ובמבט לאחור אנו מגלים כי רוב מטרותיה של הציונות הלכו ונמוגו, והציונות איבדה את הכיוון ואת הדרך.

לדידם של החרדים לדבר ד', מדינת ישראל היא אמצעי להגיע לתכלית של קירבה לאלוקים ולמקומות המקודשים בארץ ישראל, אשר עיני ד' אלוקיך בה. לדידם של הציונים, עצם הקמת המדינה, בבאזל או באוגנדה, בישראל או בכל מקום אחר, היא התכלית והייעוד אליה נכספו ראשיה ומנהיגיה.

הציונים שעלו לישראל לא באו אליה כמקום קדוש וראוי אלא כמקום בו יוכלו להגשים חלום ישן שלהם ושל מנהיגיהם. בדרך ל'מצווה הנדירה' הזו הם איבדו וויתרו על שמירת התורה והמצוות. הציונים הם כמו אותו יהודי שהגיע באונייה ורוח סערה איימה להטביע את האונייה, פנה רב החובל וביקש שכל אחד מהנוסעים יוותר על חבילה או מזוודה אחת. דילג היהודי בשמחה ומסר את תפיליו לרב החובל.

לאורך כל השנים ויתרו רבים מהחלוצים על תפילין ושבת, סוכה ופסח, הכול בשביל האהבה לישראל שעיוורה וסימאה את עיניהם. אמנם, בשנים האחרונות מתברר למרבה הכאב והצער כי הם וויתרו גם על עצמם, על עתידם, על דור ההמשך.

מכת ההתבוללות העצומה היא ההוכחה לכך. הם ציונים ברמ"ח ושס"ה, הם מתנדבים לארגונים הציונים ותורמים לקק"ל ולסוכנות, אבל הצאצאים שלהם נישאים לגוי ומתערבבים עם האומות, אותם אומות שאמורות לבוא ולחזק את המדינה, כפי חזונם המוטעה. אכן, דרכו של תיאודור הרצל הגיעה לקיצה.

כשהרב מפוניבז' הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן זצ"ל שהה בארה"ב במסע גיוס תרומות עבור הישיבה, נפגש עם קבוצת יהודים שהטיחו בו על כך שאינו מספיק ציוני, לטענתם. במקום להתווכח, שאל אותם הרב מפוניבז': "שמא מישוהו יודע היכן ניתן למצוא את התפילין של 'הרב הרצל'?" הנגידיים הורידו עיניהם, המסר הובן. המדינה קמה עם רוח חלוצית, אבל ללא רוח יהודית. הם הפסידו. הגיעו עד הארץ ואליה לא באו.